

KRESŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLÍCKE NOVINY

VECHÁDZAJÚ KAŽDÚ SOBOTU NA ŠESTNÁST STRANÁCH.

Predplatná cena :	Zodpovedný redaktor :	Redakcia a vydavateľstvo :
Na celý rok ... 4 koruny — hal.	Dr. ALEXANDER ERNSZT,	Budapest, IV. ker., Ferencz-József-rakpart 27. szám.
Na pol roka ... 2 " — "	páp. komornik.	sem sa majú posielat' predplatky, taktiež dopisy do novíc ohlasy a náhodné reklamácie. Ceny ohlasov dia tarify.
Na štvrt' roka ... 1 " — "	Majitel' a vydavatel' :	Rukopisy sa nazpak nedávajú.
<i>Jednotlivé číslo 8 hal.</i>	JÁN MOLNÁR.	

Lukács-Tiszová volebná reforma.

Zákonná predloha o voľbe krajských vyslancov.

Ministerpredseda Lukács 31. decembra v mungovskej porade, ktorá trvala asi tri minuty, predostrel jeho zákonnú predlohu o voľbe krajských vyslancov. Ponevác tento najnovší attentát na prirodzené práva ľudu zaujímať musí každého občana, preto osnovu tej chýrnej predlohy podávame v nasledujúcom :

Kto bude voličom ?

Voličom bude každý mužský štátny občan Uhorska, ktorý od päť rokov stojí v sväzku uhorského štátu, dosiahol určený vek, má stále bydlisko a zodpovedá k volebnému právu predpísaným daktorým zvláštnym podmienkam.

K volebnému právu určený vek pri mužských vyššej intelligencie je 24, pre iných ale rok 30.

K volebnému právu určené stále miesto bývania má, kto aspoň od jedného roka býva v jednej a tej istej obci. Neodvisle od miesta stáleho bývania k voľbe oprávnený je každý verejný úradník, duchovný, profesor, učiteľ a každý mužský, ktorý odbavil hlavné školy, jestli má stále zamestnanie alebo daaký stav.

Voličom je každý, kto s dobrým úspechom odbavil najvyššiu triedu hlavnej školy alebo s touto jedného rangu učebného ústavu.

Voličom je, kto s dobrým úspechom odbavil šesť elementárnych ľudových škôl alebo s týmito jedného rangu lných školských tried alebo nakobehov a keď okrem toho naň vyrúbená je

akejkoľvek summy priama štátna daň alebo na základe priemyselnej licencie, patrične priemyselného certifikátu samostatne prevádza priemysel alebo kupectvo, zarovnak tiež taký zamestnanec, ktorý v obore priemyselného obchodu alebo podniku od bársakého času, nie ale ako denný pracovník je zamestnaný, lež riadne účinkuje ako popredný delník, dozorca robotníkov (pracuvedúci, bérešský gazda, gazda žencov, sypkár hlavný vincúr, hlavný zahradník atď.) alebo kto vo verejnej alebo súkromnej službe u toho istého zamestnávateľa, v obore bársakého zamestnania aspon od troch rokov stále je postavený alebo v poľnom hospodárstve, priemyselnom obchode alebo podniku daktorého voliča účinkuje ako pomocný člen rodiny alebo kto vo vojanskej, patrične žandárskej službe dosiahol stupeň šaržistu.

Kto vie čítať a písať bez toho, že by bol odbavil šesť elementárnych škôl ľudových, len vtedy má volebné právo, keď sodpovie daktorej z nasledujúcich zvláštnych podmienok :

Keď platí aspoň 20 korún priamej štátnej dane alebo keď má aspoň osem katastrálnych holdov oračiny alebo vinice; keď je takým zamestnancom, ktorý v obore priemyselného obchodu alebo podniku u toho istého zamestnávateľa aspoň od dvoch rokov nie k telesnej práci, lež ako popredný delník alebo dozorca (pracuvedúci palier atď.) od bársktorého času riadne je zamestnaný, v obore poľnohospodárskom popredný delník alebo dozorca, jestli výsudaným podmienkam nesodpovedá, keď u tohoistého zamestnávateľa aspoň cez päť rokov stále bol zamestnaný.

Kto vie čítať a písať len vtedy má volebné právo, keď platí aspoň 40 korún priamej štátnej dane alebo keď je majiteľom aspoň 16 katastrálnych jochov oračiny alebo vinice.

Šesť elementárnych škôl

odbaveniu zodpovedá odbavenie II. triedy polgárky alebo III. triedy priemyselnej, obchodnej učňovskej školy alebo vyše IV. elementárnej školy II. triedy priemyselnej a obchodnej učňovskej školy alebo odbaveniu daktorého štátneho odborného naukobehu.

Stredným školám

sodpovedajú: hospodárske, lesnícke, bannícke, umelecké, priemyselné, obchodné odborné školy, učiteľské pripravovne, vojenské alebo honvédske hlavné reálky a vojenské akademie námornícké.

Pod stálym zamestnaním

rozumie sa ten čas, ktorý zamestnanec u zamestnávateľa alebo u jeho predchodcu v službe strávil. Čas prípadnej choroby rátať sa nemôže ako tiež so zmenou alebo so zmenšením obchodu spojené premeny nemožno do ohľadu brať.

Z doterajších voličov

ostanú voličmi ti, ktorí do menoslova voličov na rok 1913. právoplatne sú vpísaní a voličmi ostajú zatiaľ, zakiaľ ich právny titul v tej obci do ktorej menoslova na rok 1913 právoplatne boli vpísaní, nepremenené v platnosti ostáva.

Kto nebude voličom?

Z oprávnenia k voľbe vytvoreni sú členovia zbranej moci a žandármerie ako tiež aj členovia štátnej a obecnej policaje (úradníci, policaje sú voličia.)

Volebné právo nemá choromyselný, ten čo nachodí sa pod tútorstvom alebo stojí pod konkurzom, čo je účastný verejnej dobročinnosti, patrične verejnej podpory, čo býval alebo býva v dome chudobných, v nutnvm bydle alebo v azíle, ktorého manželka vydržiava bordelle, kto pre korhelstvo, na verejnom mieste pohoršenie zapričiňuje, behom dvoch rokov aspoň dva razy právoplatne bol odsúdený, ktorého volebné oprávnenie vyzdvihnuté je sudcovským výrokom, kto pre zločin a iné priestupky odsúdený je

ku ztrate slobody, kto je na podmiennečnej slobode, kto pre zločin zo ziskuchtivosti zpáchaný, pre búrenie proti štátu namierené alebo kto pre výčin proti zákonu o vysťahovaní zpáchaný právoplatne bol odsúdený, jestli od pretrpenia trestu ešte nevypršalo päť rokov.

Volebným právom svojim nazívať môže len ten, kto vpísaný je do menoslova voličov. Keby ale patričný, čo vpísaný je do menoslova voličov, včas voľby povolaný bol ku vojenským cvičeniam, jeho volebným právom nazívať nemôže.

Kto bude močť byť vyvolený?

Za krajinského vyslanca môže vyvolený byť kto má volebné právo, vyplnil 30 rok života, zná čítať a písať a vie zodpovedať tomu zákonnému nariadeniu, že reč zákonodastva je maďarská. Kto má volebné právo, vyvolený môže byť vj vtedy, keď neni vpísaný do menoslova voličov.

Za krajinského vyslanca nemôže vyvolený byť

kto neni občanom uhorského štátu, pozbavený je štátneho občanstva, kto pre nepredostrenie poslaneckého mandátu, pre zakázané zakročenie u vlády v smysle inkompatibilitného zákona je obžalovaný, kto pre nečin zo ziskuchtivosti zpáchaný, ku ztrate slobody tri roky prevyšujúcej právoplatne bol odsúdený, kto pre búrenie a agitovanie proti štátu namierené alebo pre vysťahovalecký zločin ku ztrate slobody bol odsúdený a od pretrpenia trestu ešte nenplynulo desať rokov.

Za krajinského vyslanca ani ten nemôže byť vyvolený, kto v dňoch medzi vypísanou a prevedenou voľbou pri súdoch ako sudca alebo fiškus účinkoval v tom okrese, ktorý čiastočne alebo zcela leží na území patričného súdu, kto v spomenutom čase hlavný podslúžny, slúžny, policajný kapitán (hlaný alebo podkapitán) bol v tom volebnom okrese, ktorý patrí ku oboru jeho účinkovania, úradník zbranej moci, predseda volebnej alebo daň vyberajúcej kommissie nemôžu vyvolení byť v tom volebnom okrese, v ktorom účinkujú.

Voľba prevedená bude po okresoch.

Sídlo a územie volebných okresov určí osobitný zákon. Okresy podelené budú na volebné

kruhy. Volebné kruhy tak treba ustáliť, aby každé mesto a dľa možnosti každá veľká obec a každý okresný notariát, v ktorých počet voličov prevyšuje jeden tisíc, tvorily jeden osobitný volebný kruh. Ludnatejšie mestá a veľké obce ako aj okresné notariáty rozdeliť možno i na viacej volebných kruhov. Volebné kruhy s odobrením ministra vnútra ustávajú výbory právomocností.

Vypísanie volieb.

Sostavenie a opravenie menoslova voličov úlohou je ústredných výborov.

Ústredný výbor, dľa volebných kruhov sostavuje

menoslový voličov.

Menoslov voličov sostavujú popisujúce kommissie, ktoré pre každý volebný kruh volí ústredný výbor. Taká kommissia pozostáva z troch členov, skladá prisahu a pojednáva verejne. K vneseniu výrokov okrem predsedu potrebný je jeden člen. Táto kommissia v patričnom kruhu vyhlási miesto, deň a hodinu, kde a kedy začne svoje účinkovanie a zainteresovaní, ktorí chcú aby do menoslova voličov vpísaní boli, s preukázaním ich vysvedčení a dokumentov, povinní sú dostaviť sa pred kommissiou. Kto dľa vedomosti popisujúcej kommissie sodpovedá ku prijatiu určeným podmienkam, do menoslova aj vtedy môže vpísaný byť, keď sa o to nehlási. Do menoslova len ten môže prijatý byť, o ktorého volebnej oprávnenosti presvedčila sa popisujúca kommissia. Nemôže ale prijatý byť ten, o ktorom presvedčila sa kommissia, že utratil daktorú z podmienok, ktoré určené sú ku prijatiu.

Vek života dokázať treba verejným vysvedčením, odbavenia VI. triedy ale iným, v zákone určeným spôsobom.

Ako treba dokázať, že dakto vie čítať a písať.

Dokázanie znalosti čítania a písania stáva sa tak, že patričný pred kommissiou prečítať musí podanú mu tlačenú osnovu a pred touže kommissiou spísať musí čo mu diktuje predseda. Znalosť písania a čítania okrem v reči maďarskej dokázať možno i v takom jazyku, ktorý na patričnom mieste vôbec vyprávajú. Daňové dokazy prevádzajú sa daňovou knižkou. Pri tých,

čo stoja v súkromnej službe, smerodajné je vysvedčenie zamestnávateľa. Kto takéto vysvedčenie bez príčiny odopre vystaví svojmu zamestnancovi, do 100 korún môže byť pokutovaný.

Proti výroku, na prijatie do volebného menoslova pofažnému, možno apellovať. Nad apelláciou rozhoduje ústredný výbor. Proti výroku ústredného výboru so žalobou možno sa obrátiť ku súdu verejnej správy.

Volby prevedené musia byť behom desať dní.

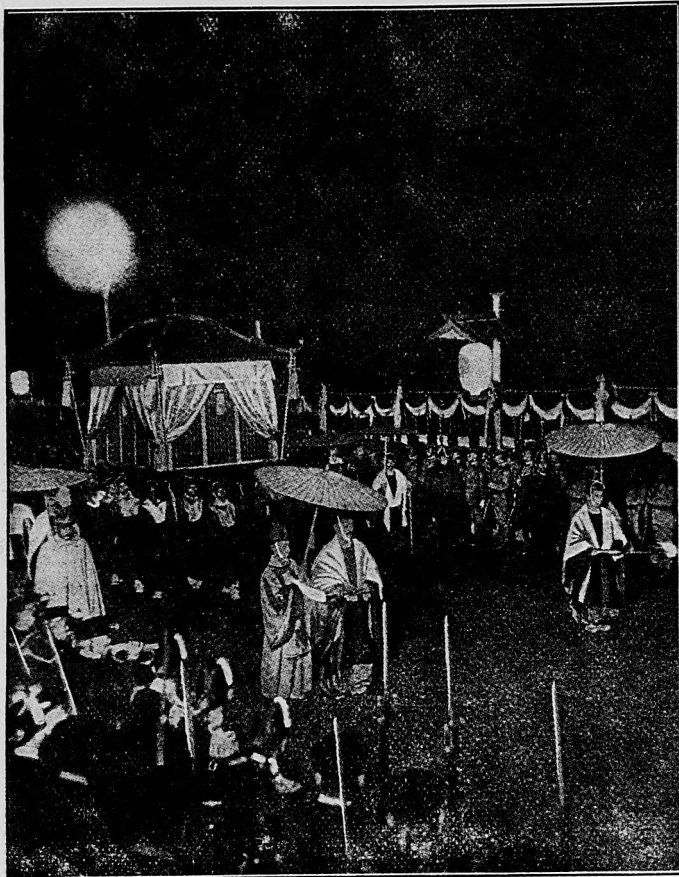
Na území jedného a toho istého ústredného výboru všetky volby v jeden deň musia byť prevedené. Pred voľbou prevedená musí byť kandidácia poslanca. Odporúčanie poslaneckého kandidáta v sídelnom mieste volebného okresu odovzdať treba v šiesty deň pred voľbou. Predseda voľby nemôž prijať ani prvej ani pozdej odovzdané mu odporúčanie. Kandidáta odporúčať môže len 100 voličov. Odporúčať môžu ho len takí, čo vpísaní sú do menoslova voličov. Odporúčanie osobne musia odovzdať najmenej dvaja a najviacej desiatorí odporúčajúci. Predložiť treba, verejným notárom potvrdené osvedčenie kandidáta, že prijíma kandidáciu. Volebný predseda povinný je prijať kandidáciu, okrem keby vzťahovala sa na takého, ktorý za poslanca nemôže byť vyvolený. Či predseda odporúčaného kandidáta prijal alebo odvrhol, to povinný je oznámiť behom 24 hodín. Odporúčajúci postaviť môžu aj nového kandidáta. Keby ale predseda ani toho neprijal, nového kandidáta nemožno viac postaviť.

Voľba

začína sa o 8 hodine ráno za prítomnosti dôverníkov stránok. Hlasovanie prevádza sa dľa volebných kruhov pred kommissiami hlasy sbierajúcimi. Voličia hlasujú dľa obcí, patrične dľa ulíc, v poriadku skrze ústredný výbor ustálenom. Volebný predseda k hlasovaniu nemôže pripustiť takého, ktorého totožnosť neni sistená, ktorý neni vpísaný do volebného menoslova alebo ktorý už inde odhlasoval.

Hlasovanie je verejné a tajné.

V Budapešti a v mestách so samostatnou právomocnosťou hlasovanie je tajné. Verejné hlasovanie prevádza sa verejne a živým slovom. Hluch-

Pohráb japonského cisára.

nemý hlasujú na písme. Verejné hlasovanie nemožno prijať, jestli nemá smyslu, viazané je ku podmienke, keď sa dá však vykladať a keď nevzťahuje sa na daktorého z kandidátov.

Pri tajnom hlasovaní voličia hlasujú s hlasovacimi karetkami, ktoré musia vložiť do zalepených listových obaliek. Tieto obálky rovnako shotoví dá minister vnútra z takého papiera, cez ktorý ani obsah ani barvu hlasovacej karôtky vidieť nemožno. Obálka je 10 cm. dlhá a 12 cm. široká a opatrená musí byť címerom krajinským. Aknadle volebný predseda oznámil mena kandidátov, ústredný výbor nariaduje, aby pre každého z kandidátov shotovené oolo tolko písanýck alebo strojom smnohonásobnených hlasovacích kariet. koľko voličov je vo volebnom okrese, Všetky hlasovacie karôtky vo veľkosti 8—10 cm. zo stejne hrubého, lež rovnej jakosti papiera vyhotoví treba pre každého kandidáta, lež pre každého v inej a inej farbe.

V bočnej izbe alebo v ohradenom oddelení volebnej miestnosti na stôl položia hlasovacie karôtky rozličných bariev jednotlivých kandidátov. Volič príde ku hlasy odberajúcej kommissii, tu ustália, či má volebné právo; predseda odo-

vzdá mu jednu nepriehladnú obálku, vysvetlí mu, že v susednej izbe najde hlasovaciu karôtku a jakej barvy sú hlasovacie karôtky jednotlivých kandidátov; volič nato ide do susednej izby alebo do ohradeného oddelenia, kam nikto nesmie ísť za ním, tam hlasovaciu karôtku svojho kandidáta vloží do obálky, ktorú zalepí a vrátiac sa do hlasovacej miestnosti, obálku odovzdá predsedovi hlasy odoberajúcej kommissie, ktorý prevzatú obálku naskutku vloží do volebnej urny, ktorá je pred ním.

Keď sa voľba skončí, predseda spočíta obálky a potom ich po jednej otvorí s jedným členom kommissie a prečíta ich a po spočítaní hlasov výsledok dá uviesť do zápisnice.

Po zakončení hlasovania zápisnicu odnesú ku predsedovi voľby, ktorý nie naskutku jako sa dosial robilo, lež len behom štyriadvadsiatich hodín je povinný vyhlásiť výsledok voľby.

Náhradná voľba prevedená musí byť behom desať dní dľa výsudaného zákonného návrhu.

Od dňa vyhlásenia tohoto zákona, behom jedného roka, všetky voľby krajinských vyslancov, prevedené majú byť dľa starého zákona.

Tiszovská nespravedlivosť.

Počul som, že Tisza je najhlavnejším nepriateľom volebného práva. Nechce dovoliť, aby aj roľníci, malí remeselníci a delníci mali právo poslancov voliť do krajinského snemu. Tisza to chce, aby uhorský snem aj naďalej bol veľkopánskym, aby tam ľud nemal svojich zastupiteľov, lež len páni a kapitalisti.

Ak veľká je to nespravedlivosť! Čo si Tisza myslí o úas pracovných triedach? Kto že udržiava krajinu? Kto že koná tú najužitočnejšiu prácu, Tisza, či my robotníci? Čo by bolo z Uhorska, keby tu samí Tiszovci, Lukácsovci a Rudnayovci bývali? Ani za mesiac by sa neudržalo, bo by chybovaly pracovné živly. A hľa, Tisza nenávidi ľud a nedopraje mu hlasovacieho práva.

Počul som tiež, že ministerpredseda cez dlhé časy odkladal s novým volebným zákonom a mánil krajinu, že každému dospelému obyvateľovi dá hlasujúce právo. Sľuboval, že on obyvateľstvo Uhorska uspokojí s volebnou reformou. Kto však Lukácsa zná, vopred vedel,

že on klame a zavádza krajinu. Lukács je falošný. O tom Justh by vedel mnoho vyprávať. A od falošného človeka nemožno obdržať všeobecné právo volebné. Tak sa i stalo. Bárs Lukács pod desiatymi zámkami držal osnovu nového volebného zákona, socialdemokrati tajnou cestou dostali do ruky Lukácsovsky zákon a ho v novinách aj uverejnili. Vtedy sa dozvedela krajina, že Lukács aké nedorobča skrýval, bo jeho zákon nenie iné ako klam a zbojstvo. Nie že by dal volebné právo tým, ktorí ho v prvom rade zaslúžia, lež ozbija ich ešte oň. To nenie všeobecné volebné právo, lež poistenie vlády mungovskej. Poznať na tom zákone, že ho Tisza komponoval. Tisza však odjakživa brojil proti tomu, aby aj pracovné triedy: roľníci, mali priemyselníci a robotníci voliť mohli poslancov do snemu. Zákonom tým Tisza poistil chce nadvládu kadeakých darmožráčov, ktorí z ablegátstva žijú a ktorí ľud práve tak nenávidia ako aj Tisza. A toto má byť všeobecné právo volebné! Huncútstvo je to! Cigáňstvo! Zbojstvo nehanebné! Tiszovci nie že by rozšírili volebné právo, lež viažu ho ku rôznym podmienkam. Žiadajú, aby voličia odbavili isté školy, ktorí však také školy neodbavili, aby dokázali vysoký daňový cenzus. Kto neplatí najmenej desať korún priamej dane a nevybavil si šesť tried ľudových škôl, voličom nebudeš. Dosiaľ postačil aj kórunový cenzus, v dobe všeobecného volebného práva ale žiadajú desať-dvadsať korún priamej dane.

Hľa, takýto pochop majú mungovia o všeobecnom práve volebnom. Takto prijímajú ľud do šancov ústavy. Je to klam a huncútstvo Tiszovské. Nechce on dovoliť, aby aj ľudoví zastupitelia boli na sneme, lež na večné veky Levajovei, Vermešovci, Kubiňovci, Angyalovci a iní ozembuchovia.

Uvidíme, bude-li zákon z toho Lukácsovho nedorobčafa. Uvidíme, dá-li kráľ povolenie, aby ten škriatok stal sa zákonom. Uvidíme ako sa ľud postaví proti mungovcom, keď mu s tým zákonom na krky pripevnia otroctvo a bezprávnosť. Všetko od ľudu závisí. Jestli ľud slabým ľahostajným bude, jarma a mungovcov nikdy sa neskípi. Jestli však zatne pästou a zareve: «Ja nechcem mať takého pankharta! Dajte mi také právo, aké ľud aj v Rakúsku má», vtedy

nalaká sa Tisza a celá perepuť mungovská a ľud vymôže si to, čo mu patrí. Tak veru bráčkovci. Nezabúdajte, že v Uhorsku nerozdávajú práva a slobodu.

Na nohý sa bratia! Dobíjajte hniezdo mungovcov! Naznačte si na zástavy: «Žiadame si všeobecné právo volebné!»

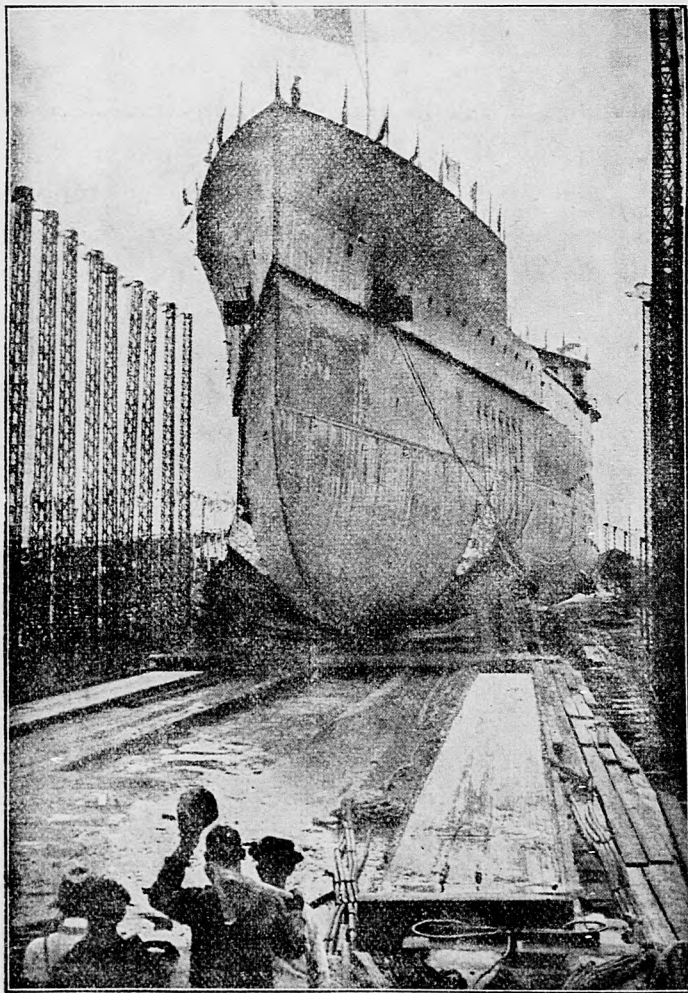
Vyčmudíť treba mungov z ich rákoša, kde také hlúpe a ľud ukrivďujúce zákony kujú. Vydržiavajte shromaždenie v každej obci a zadajte rezolúcie na vládu, aby uviedli všeobecné právo volebné.

Protestujte proti nespravodlivostiam mungovcov!

Vyzývajte mungovských poslancov, aby hlasovali za všeobecné volebné právo, ináč vyslovte im nedôveru a dôrazne žiadajte od nich aby sa zrekli mandátu.

Bez kriku nedostanete nič. Tu je dvanásť hodina, búchajte na brány Tiszovského snemu. Slobodne voliť a či otročiť? — To je otázka.

Ondrej Hladký.

Válečná loď včas stavania.

Do pozornosti malých roľníkov.

Velkobélický gazdovský kruh upozorňuje s týmto malých roľníkov, že jako dosiaľ, tak aj v budúcnosti vďačne chce pre nich objednávať a dovážať dať superfosfát a čili sanitru, len to je potrebné, aby o to čím skorej hlásili sa u nášho gazdovského kruhu (pod adreťou: Gazdakör, Nagybélic, Nyitramegye) a superfosfát ešte v zimných mesiacoch na roľach porozsypali.

Že superfosfát, ktorý náš gazdovský kruh dá dovážať, je opravdový, to dokazuje aj list, ktorý inteligentný gazda Rochus Nemček z Bélaházu v prešporskej stolici písal pred-edovi nášho gazd. kruhu. List tento zneje nasledovne:

Pánu Štefanovi Paška
farárovi a predsedovi gazd. kruhu
vo Veľkých Béliciach.

S radosťou berem pero do ruky, aby som ct. p. farárovi a predsedovi sdelil niečo o účinkovaní superfosfátu a čili sanitry na mojich pozemkoch. Jak mimoriadne bolo toto účinkovanie vídať najlepšie z toho, ze roku 1912. na mojich pozemkoch mal som o 90 metrických centov väčšiu úrodu jako predtým, zakial som nepotreboval umelé hnojivá. Aj z ohľadu akosti zrna lepšia bola úroda; jačmene od mnoho dáždov vôbec byly pováľané; môjmu jačmeňu to ale neškodilo, bo mal silnú slamu a preto nepoľahnul, len kde som upotrebil superfosfát na jar, nebol tak ťažkého zrna, jako kde som sial v jaseňi, To isté spozoroval som i na žite a na raži. Kde som na próbu vynechal superfosfát, tam úroda bola o mnoho slabšia, tak z ohľadu slamy ako aj zrna. Sumelým hnojivom próbu urobil som aj v maku a pri fazuli a aj tu superfosfát tak účinkoval, že to človeka až prekvapilo. Z tohoto vidno, jak mnohonásobnú úrodu môže gazda dosiahnuť, keď nasleduje dobrú radu.

So superfosfátom próbu som urobil aj na lúke; v jaseňi som po nej rozsypal superfosfát a na jar čili sanitru s dobrým výsledkom. Jestli cez zimu na lúke voda stojí, vtedy superfosfát rozsypá sa po nej nie v jaseňi, lež na jar. Čili sanitra sa len vtedy smie po lúke rozsievať, keď na jar tráva už začína riasť a keď neni rosa na nej. Na takýto spôsob pri upotrebení super-

fosfátu a čili sanitry na 5 holdoch viac sena sa urodí ako na 10 holdoch bez umelého hnojiva. Že je tomu tak to moji milí roľníci ani ja nechcel som veriť, až keď som sa o tom na vlastné oči presvedčil. Jestli sa vám môj list náhodou do rúk dostane, prosím vás nezahodte ho a povšimnite si ho, jestli chcete pomahať sebe a svojmu bližnemu v tomto drahom svete. Uznajte mi to, že aj od nás muoho dobrého možno sa naučiť a očakávať, jestli budeme rozumne hospodáriť. Keby na moju dobrú radu volaktorý roľník odhodlal sa próbu urobiť, nech superfosfát a čili sanitru objedná a doviesť si dá skrze gazdovský kruh, ktorého predsedom je velebný pán Štetan Paška, farár v obci Nagybélic (Nyitram.) Aj ja som mu podľžný veľkou povďačnosťou, že bol tak láskavý zaujať sa za roľníkov v našom «Krestane» a svojimi článkami poučil nás o tom, že jako malí roľníci zvýšiť môžu si poľnú úrodu. Že som jeho napomenutia prijal, nikdy neobanujem.

Bélaháza dňa 2. jan. 1913.

Rochus Nemček, roľník.

Ceny sú tie isté, čo aj predtým byly v nitrianskej, trenčianskej a prešporskej stolici, keď sa objedná celý vagón, vtedy aj s frachtou

1 m. c. 16 % superfosfátu koštuje 7 kor. 76 h.
1 « « 18 % « « 8 « 73 «

Kto si dá menej objednať ako jeden vagón, ten za

1 m. c. 16 % superfosfátu platí 8 kor. 25. h.
1 « « 18 % « « 9 « 25 «

V tekovskej, hontianskej a zvolenskej stolici pri objednaní celého vagóna za

1 m. c. 16 % superfosfátu platí 7 kor. 93 h.
1 « « 18 % « « 8 « 90 «

Jestli sa menej objedná jako jeden vagón, vtedy aj s frachtou

1 m. c. 16 % superfosfátu koštuje 8 kor. 50 h.
1 « « 18 % « « 9 « 60 «

Pre spišskú stolicu ceny sú nasledujúce:

I.) Pri objednaní jedného vagóna:

1 m. c. 16 % superfosfátu koštuje 8 kor. 07 h.
1 « « 18 % « « 9 « 08 «

II.) Keď si dá menej objednať ako jeden gón, vtedy za

1 m. c. 16 % superfosfátu platí 8 kor. 56 h.
1 « « 18 % « « 9 « 58 «

Kto sa u gazdovského kruhu o umelý hnoj hlásiť bude, ten nech *zreťedeľne* napíše:

1. Jako sa volá. — 2. Kde býva. — 3. Kde je ostatná pošta. — 4. Kde je jeho železničná stanica. — 5. V ktorej ulici býva. — 6. Koľko metrických centov žiada. — 7. Koľko grádový superfosfat chce mať, či 16 alebo 18 percentový. — 8. V akých vreciach sa mu má poslať, či v 100 a či v 75-kilových vreciach. (50 kilové vrecia košujú 20 hal) — 9. Na ktorý čas žiada superfosfát.

Keď sa u nás ku príkladu o 100 metrických centov superfosfátu hlási taký, ktorého ešte neznáme, ten dobre urobí, keď na list dá si uderiť rychtárovú pečať, čím dokazuje to, že patričného zná a že v tej obci býva. Čili sanitra (šalétrom) nemá istú cenu, to závisí od kursu na burse a následkom toho mení sa medzi 30—34 korunami.

Že superfosfát jako sa má upotrebiť, to už zväčša každý roľník vie.

Upozorňujeme malých roľníkov, že 16 percentový superfosfát ani veľkí ani malí hospodári, už neupotrebia a výlučne upotrebujú len 18 percentový superfosfát. Superfosfát jednotlivým roľníkom len tak budeme objednávať a dovážať, jestli ho pri odobierke na stanici vyplatia. Aj to odporúčame roľníkom, aby superfosfát dovážať si dali nie podrobne, lež v celom vagóne, vtedy — jako z výšspomenutých cien vidieť možno — je o mnoho lacnejší. Náš spolk roku 1912. malým gazdom superfosfátu doviezť dal 33 vagónov.

Nagybéléc (nitr. stol.) dňa 3. jan 1913.

Predsedníctvo gazdovského kruhu.

Bratia Katolíci! Čítajte a predplácajte len v čisto katolíckom duchu písané noviny. Takéto noviny sú «Kreštan». «Kreštan» už cez XIX. devätnásť rokov bráni našu cirkev, zastáva našu svätú vieru a zmužile bojuje za všetky oprávnené záujmy Slovákov. Presvedčeny kreštan číta a predpláca len «Kreštana».

Od Kremnice.

My voličia okresu kremnického teprv teraz vieme, ako sme sa zklamali v našom poslancovi Lukácsovi, hodas je on najhlavnejším ministrom. Keď u nás za poslanca vystúpil, slúbil nám všeobecné volebné právo s tajným hlasovaním po obcách; pritom slúbil nám aj zníženie dane.

My vedeli sme vopred, že nás Lukács zavede a za bláznov mať bude, preto sme my robotní ľudia nedôverovali v Lukácsovi, lež za nášho poslanca chceli sme mať pána Mikuláša Grigera, bo toho sme znali a vedeli sme o ňom, že nás zastúpi a obháji v každom čase. bo veď vedel kto sme a čo potrebujeme. Nuž ale vyššia moc nedovolila, aby pán Griger bol poslancom okresu kremnického a prinútila ho, aby od kandidácie odstúpil. Škoda, že to urobil bo by nás bol oslobodil od tej haňby, že náš okres taký muž zastupuje na sneme, ktorý nás s volebným zákonom oklamal. Lukács totižto to sľuboval, že rozšíri právo volebné na každého dospelého mužského bez toho, že by právo to k podmienkam viazal. Hja, ľahko mu bolo sľubovať, veď v tom čase nebol mínistropredsedom, nebol oddaným sluhom protivného kalvína Štefana Tiszu. Teraz však vyšlo na javo, že Lukács lhal a klamal, keď sa prisahal na všeobecné právo volebné. V zákonnom návrhu ktorý Lukács snemu predostrel, ani slova neni o všeobecnom, tým menej o zcela tajnom volebnom práve a tak my robotníci, ktorí sme krajine o veľa potrebnejší než Lukács a Tisza, zase len nebudeme mať právo voliť poslancov. Kadejakí lumpáci budú voliť poslancov, my však nie. Od nás žiada Lukáčsov zákon, aby sme zkušku skladali či vieme čítať a písať po maďarsky; aby sme ukázali zo siestej elementárnej triedy vysvedčenie, aby sme hodné porcie platili kdežto hocaký trhan a škrabák bez podmienky bude voličom. Pri takomto nehľadí Lukács na vek, od robotnej triedy žiada ale, aby volič mal tridsať rokov. Je to ozaj samé hovädstvo a somárstvo. Prečo sa pri porciach nedopytujú na vek a na školy? Tam je dobrý aj hluchonemý a blbý, keď sa však o práve jedná, vtedy prekážky robí banda Lukáčsovská. No pane Lukácsu, haňbiť sa môžete pre ten váš zákon.

My sme mysleli, že vy viac dáte na svoju česť ako ste to s vašim volebným zákonom dokázali. To je klam a potupa! Preto voláme: Dolu s Lukácsom! Dolu s jeho žobrácym volebným zákonom! Dolu s mungovskou vládou! *Robotník.*

POLITICKE CHYRY.

Nový rok kresťanskej ľudovej strany.

Kresťanská ľudová strana snemová z príležitosti nového roka, svojho na ten čas v obci Dunaadony sdržujúceho sa vodcu grófa Aladára *Zichyho* pozdravila nasledujúcimi vrelými slovami:

S obnovením sa boľastnej pamiatky tvojho v Pánu zosnulého milého otca, nezapomenutelného vodcu nášeho, ktorú ztratu zväčšujú ešte krušné udalosti minulého roka a kríza krajinskej ústavy, dojatým srdcom pozdravujeme Ťa v predvečer nastávajúceho nám nového roka, najvrelej prajúc, aby v tomto novom roku drahá vlasť naša zadosťučinenie obsiahla za utrpené porážky, aby utlačený politický život náš k novému blaženému účinkovaniu bol vzkriesený a Ty aby si v ňom účastný bol hojnosti požehnania, aby si v úplnej sile viesť mohol tvoju stranu dľa vznešených úmyslov tvojho drahého otca, v ktorej práci vždy pri sebe najdeš tvojich nezkladne verných súdruhov, ktorí i napozatým nie len s oduševnenosťou, lež i s najúprimnejšou a najvrúcnejšou láskou nasledovať Ťa budú. *Kresťanská ľudová strana.*

Gróf Aladár *Zichy* na toto pozdravenie ešte v predvečer nového roka odpovedal nasledovne:

Pánu Jánovi *Molnár*, krajinskému vyslancovi podpredsedovi kresťanskej ľudovej strany snemovej

Budapešť.

Vrúcne ďakujem za srdečné slová, ktorými rozpomenuli ste sa na mojeho nezapomenutelného drahého otca, zarovnak vrúcne ďakujem za to mne veľmi milé pozdravenie, ktorým k novému roku poctiť ste ma ráčili. Prijmite, prosím Vás, tak jednotliví ako všetci spolu, moje nujsrdečnejšie blahoželanania, ktorými i ja najvrúcnej prajem odstránenie tma-

vých mrákav z oblohy našej vlasti, úplný Váš blahobyť, aby s jedným srdcom a s jednou dňšou, ešte dlho spolu bojovať sme mohli za víťzstvo našich skalopevných, národy oblažujúcich zásad.

V mungovskej strane vždy viacej praští.

Už aj Ludvik *Návay*, nekďajší predseda krajinskej snemovne opustil mungovskú stranu. V minulom týždni desať osvedčených mungov rozlúčilo sa s Tiszom a Lukácsom. Nový rok sa teda smutno začal pre mungov a aby sa pre nich ešte smutnejšie skončil, po všetkých obciach už teraz treba organizovať kresťanskú ľudovú stranu, aby keď príležitostne príde ku voľbám, ani fotografia neostala po mungoch.

Nový minister pravosudia.

Po odstúpení Franca Székely, za ministra pravosudia vymenovaný je štátny sekretár v ministerstve kultu dr. Eugen Balogh. Sláva jeho však sotva bude dlho trvať, bo ako o tom už aj vrabci čvirikajú, keď prestane napnutosť na poli zahraničnej politiky, vo Viedni prepustia celú Lukácsovú vládu ako naničhodnú čeliadku a nariekajú budú za ňou iba nenasýtení mungovci.

Zas 200 millionov na vojsko.

Spoločný minister vojny na zaokrytie výdavkov spojených s terajšou mobilizáciou žiada znovu len 200 millionov korún. Tolkoto vraj koštuje táto vojenská hračka len do 31. decembra roku 1912. Mungovskí poslanci, keď na to príde ochotne povolia aj túto maličkosť. Veď to neide z ich vrecka. Hej kresťanski voličia! Kedy že už prísne vyzvete vašich mungovských poslancov, aby zložili mandáty? Čakáte, kým z pod vás vytiahnu poslednú plachtu a krajinu celkom ožobračia? Dolu s mungami vo všetkých okresoch!

Z CUDZOZEMSKA.

Pojednávania medzi delegátmi balkánskych spojencov a Turkov 7. januára v Londýne zakľúčili bez prajného výsledku. Následkom toho cieľom zastavenia ďalšieho krveprelievania a zavedenia pokoja na Balkáne zakročia európske veľmoci.

ý Váš
lnou
li za
lažu-

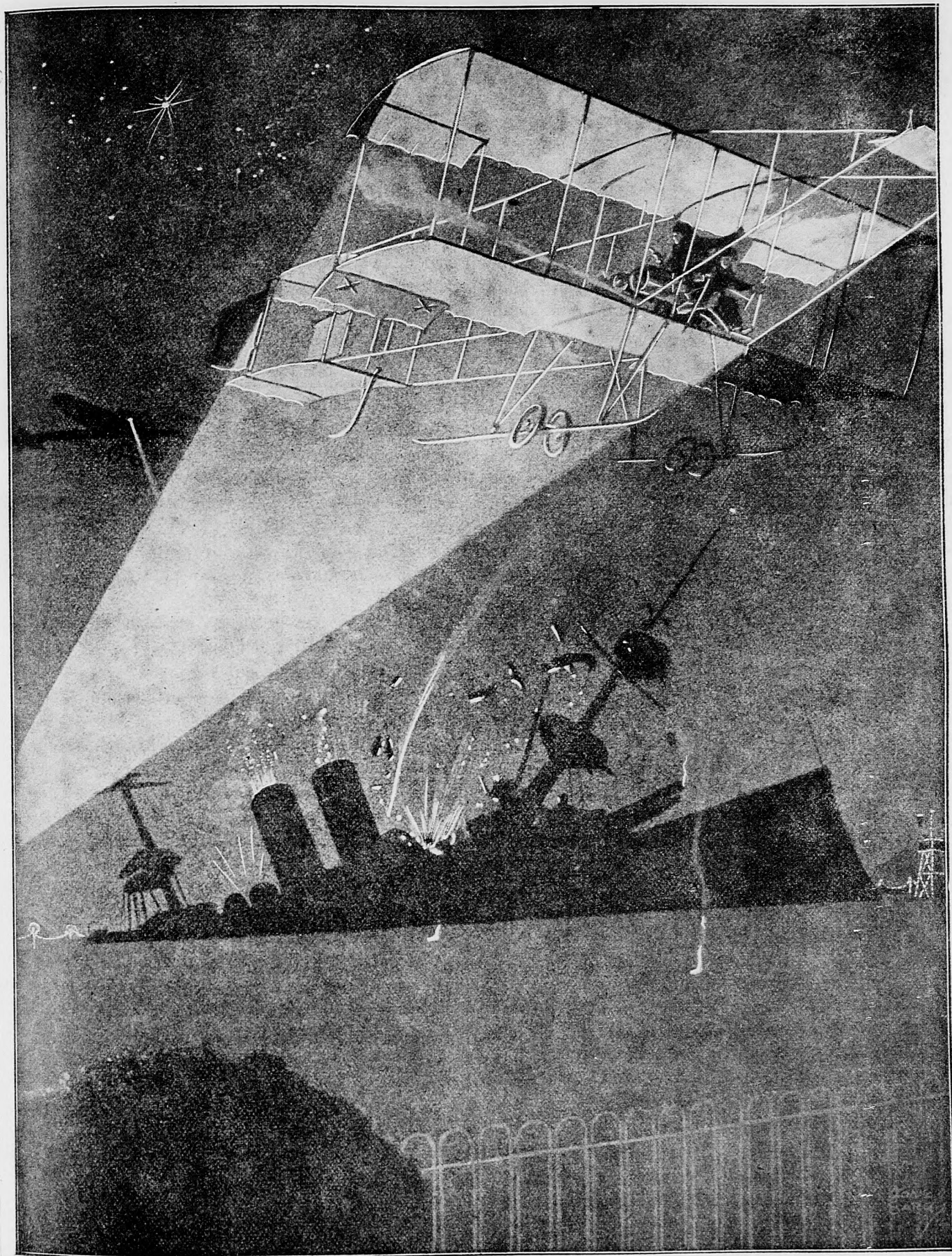
ití.

kra-
i. V
roz-
k sa
pre
ciach
dovú
bám,

mistra
ár v
jeho
už
na
ustia
adku
mun-

vý-
ziada
j ko-
mbra
oride
ne-
Kedy
po-
m z
ajnu
kých

kých
za-
toho
za-
pské

Z letiaceho stroja v noci bomby hádzu na válečnú loď, ktorá následkom toho utonula.

B E S E D N I C A .

Sirota.

V Malom mestečku K. býval jeden mešťan, ktorý bol kupcom s miešaným tovarom. Menoval sa Anton Polánsky. Bol to veľmi vlúdny a vďačný človek, tak že pre svoju dobrotu a vlúdnosť bol nielen v samom mestečku, lež aj na okolí obľúbený.

Obchod mu veľmi dobre išiel, bo každého dobre obslúžil, dobrý tovar dával a ako len mohol, po tej najlacnejšej cene.

Mal asi päťdesiat honov rolí, ktoré dával chudobnejším roľníkom za ľavnú cenu do arendy. V sporiteľni mal tiež niekoľko tisíc korún, od ktorých úroky väčším dieľom pre chudobné vdovy, siroty, chudobným mešťanom a žiakom rozdal a ich podporoval, lebo nemal len jedného synka, ktorý vtedy mal ešte len 15 rokov. Myslel si, že pre tohoto bude stačiť ten majetok, ktorý má v dome a v sporiteľni.

Jeho manželka bola tiež dobrá, nábožná a uctivá osoba, ktorá veľmi dobre vedela gazdovať.

Jedného dňa, práve 20. decembra, musel odcestovať do stoličného mesta, v ktorom mal súrnu záležitosť vybaviť. Dosť mu to bolo neprijemné v takom čase odchádzať z domu, nerád išiel ale vyhnúť tomu nemohol. Odhodlal sa teda a myslel si:

— Vezmem si aj veľký voz, aspoň tam v meste kúpim taký tovar, ktorý mi doma už vychodí.

Jeho manželka ho nechcela pustiť, jako by bola cítila a tušila, že sa mu môže na ceste niečo zlého prihodíť.

Rano teda kázal zapriahnuť do veľkého voza, zapopatril sa na cestu so všetkým, čo bolo treba, vysadol na voz a išiel. Kočičovi rozkázal:

— Jano, len po rovnej ceste pohneš kone.

Asi o tretej hodine popoludní, jako sa viezol hore vrškom, dohonil jedno asi jedenásťročné dievčatko, v chatrých šatočkách a s malým batohom na chrbte.

Polánsky, keď dievčatko dohonil, kázal kočičovi postáť a hneď sa prívetive spýtal dievaťa:

— Kam ideš, dievčatko?

Dievčatko sa obrátilo k pánovi, trasúc sa na celom tele od zimy, z očí ronily sa mu slzy a odpovedalo:

— Idem si niekde službu hľadať, bo som sirota, mamičku mi pred týždňom pochovali a tatičko mi už dávno zomrel. Tam kde sme bývali, nikto ma nechcel k sebe vziať, každý mi hovoril, aby som išla nekam do mesta, že sa mi tam služba trať,

Takto sa žalovalo dievčatko kupcovi, ktorý hneď

kázal dievčatku, aby si sadlo do voza, Zakrútil ho do pokrovca a pohli sa ďalej.

Kupec vo voze ukrýval dievčatko so svojou bundou a často sa ho spýtal, či mu není zima? Keď videl, že dievča je trochu zohriate, spýtal sa ho:

— A jako sa voláš?

— Julka.

— A otecka ti ako volali?

— Ján Skotnický.

Dievčatko bolo už potom shovorčivé a čokoľvek sa ho kupec pýtal, veľmi pekne a múdre vedelo odpovedať, čo sa kupcovi veľmi páčilo. Už sa sotmilo, keď kupec za dedinou S. vtiahol s vozom do jedného hostinca a kázal kočičovi, aby dal kone do maštale, aby ich dobre nakrmil, napojil, bo že rano zavčasu stanú, aby aspoň o deviatej hodine predpoludním prišli do stoličného mesta. Kupec s dievčatkom vyšiel do hostinca, dievčatko vbehlo hneď do šenkovne ku teplým kachlam a kupec si rozkázal osobitnú izbu zakúriť, v ktorej aj prenocuje. Rozkázal večeru sobe, dievčatku a kočičovi a šiel do zakúrenej izby a začal čítať noviny.

O malú polhodinu hostinská priniesla mu večeru, zavečeral si, vypil pohár piva a dal sa zase do čítania novin.

Asi o hodinu prišli do hostinca dvaja mužskí a spýtali sa hostinského, že kto je to tu na tom veľkom voze?

— To je pán Polánsky, kupec z mestečka K. — bola odpoveď hostinského.

Jedon z nich povie:

— Veď ja poznám toho boháča. A či tu bude aj spať?

— Áno — odpovedal hostinský.

— Máte niečo na večeru pre nás?

— Hotového niet nič, ale môže sa vám pripraviť, odpovedal hostinský.

— Dajte nám spraviť guláš, o hodinu prideme a zavečeriame si.

Hostinský vyšiel do kuchyne rozkazať guláš a dvaja mužskí ostali samotní v šenkovni. Jedon hovoril ku druhému:

— Kupec je bohatý, zaiste má pri sebe peniaze, budeme tu spať a zabijeme ho. Poďme pre Karola!

Dievčatko za kachliami nezbadali, bo bolo ticho utiahnuté, ani sa nepohlo, lež keď tieto slová počulo, začalo sa triasť. V tom dvaja mužskí odišli a v kuchyni si rozkázali, že o hodinu sa vrátia, aby bola večera hotová,

Jakonáhle mužskí vyšli z krčmy, dievčatko chytro vbehlo do izby ku kupcovi a povedalo mu trasúcim hlasom:

— Pane môj, hneď ujdite ztadiaľto, bo vás tu chcú v noci zlí ľudia zabíť...

Ďalej nevedelo nič povedať, bo sa triaslo na celom tele.

Kupec vyskočil, išiel von ku kočičovi a povedal mu:

— Jano, chytrý zapriahni, ideme nazpät do obce R. Tam som si písma zabudol, musím sa pre ne hned vrätit.

Jano chytrý vyviedol kone z maštale a čosi-kamsi už boly aj zapriahnuté.

Hostinský o tomto nič nevedel a divné mu bolo, že kupec mal tam u neho nocovať a naraz už ho vidí hotového na cestu. Spýtal sa ho:

— Prečo idete preč?

Kupec mu odpovedal:

— Musím sa vrätit do R., bo som si tam u mojho priateľa písma zabudol a tieto zajtra pilne potrebujem, zato ale sa nazpät vrátim a budem tu nocovať.

Za malú polhodinu už došli do obce R. a rovno tiahol ku rychtárovi, kde na veľké šťastie našiel dvoch zandárov. Hned povedal o čo prišiel.

— Ja viac neviem, nech toto dievčatko všetko rozpovie, čo počulo v hostinci od dvoch mužských.

(Dokončenie nasleduje.)

CHYRNIK.

Nový rok jeho veličenstva kráľa. Jeho veličenstvo kráľ na Nový rok predpoludním o 10. hodine v Schönbrunne prijal dediča trónu arciknieža Franca Ferdinanda a arcikniežatá Leopolda Salvatora, Franca Salvatora, Fridricha a Rajnera, ktorí mu z príležitosti obratu roka zablahoželali. Zatým jeho veličenstvo prijal najvyšších dvorných hodnostárov, potom svojich generálnych adjutantov grófa Paara a baróna Bolfrasa. Obvyklý rodný obed teraz nedával kráľ, lež následník trónu arciknieža Franc Ferdinand a jeho manželka v palote Belvedere. Na obede boli prítomní početní členovia panujúcej rodiny.

Z arcibiskupstva ostrihomského. Súvisle so zmenou na prestole ostrihomského arcibiskupstva, hlavná kapitula ostrihomská v cirkevnom obežníku I. čísla z 1. januára b. r. na vedomie dáva duchovenstvu a veriacim ostrihomského arcibiskupstva, že novovymenovaný Najdôstojnejší a Osvietený pán knieža-primas Uhorska arcibiskup ostrihomský dr. Ján Csernoch s prvým januárom zaujal prestol arcibiskupstva ostrihomského.

Osvietený pán biskup dr. Ludvik **Rajner**, ako generálny vikár, znovu vymenovaný miestodržiteľ najdôstojnejšieho nového pána arcibiskupa, z tejto príležitosti nariaďuje, aby v nasledujúcu alebo v inú príhodnú nedelu vo všetkých chrámoch farských a reholníckych celého arcibiskupstva na vedomie dané bolo ľudu, že prestol ostrihomského arcibiskupstva prvého januára zaujal novovymenovaný Najdôstojnejší a Osvietený pán

knieža-primas Uhorska, arcibiskup, skutočný vnútorný tajný radca dr. Ján **Csernoch**. Preto v spomenutú nedelu vo všetkých chrámoch arcibiskupstva pred svätou omšou odbavil sa má pobožnosť: Príd ó Bože, Duchu svätý a popoludní litánie k najsladšiemu Srdcu Pána Ježiša a cez poludnie po modlitbe Anjel Pána v každej obci cez pol hodiny vyzváňaf sa má všetkými zvonami.

Z biskupstva spišského. Osvietený pán arcibiskup jágerský Ludvik Szmrecsányi pred Vianocami navštívil osvieteného pána biskupa spišského Alexandra Párvyho Osvietený pán biskup Párvy arcibiskupa čakal na vlaškej stanici a pri odchvde odprevadil ho zase až ta Osvietený pán biskup z tejto príležitosti arcibiskupovi jágerskému v domácej kaplnke odovzdal arcibiskupské pallium, po čom arcibiskup prijal hold kapitule, ústredného kňazstva a klerikov. — Osvietený pán biskup spišský vo svojom vianočnom obežnom liste pojednáva o narodení Krista Pána a o prevelebnej Sviatosti Oltárnej a povzbudzuje svoje kňazstvo, aby všemožne staralo sa o to, žeby veriaci čím viacej ctíli a navštivovali prevelebnu Sviatosť Oltárnu a čím častejšie pristupovali k sv. prijímaniu. — Za dekana trstenského okresu vymenovaný je Štefan Haluška, farár v Oravke.

Chýry z biskupstva košického. Osvietený pán biskup dr. August Fischer-Colbrie ku vianočným sviatkom prekvapený bol veľavýznamným darom. Arcikňažna Izabella poslala mu skvostne vyhotoné Album s 90 fotografiami viedenského svetového kongressu eucharistického. Osvietený pán biskup totiž predsedom bol uhorského oddielu viedenského svetového kongressu eucharistického a neunávene pracoval, aby v tomto kongresse aj z Uhorska vo veľkom počte súčasťnili sa horliví katolíci. Na kostol me-ta Szerenes osvietený pán biskup daroval 100 korún a kým vystavia spomenutý kostol, dar svoj obnovi každoročne. Spolok k ochrane nemluvniatok pod protektorátom arcikňažny Zity 29. decembra vydržoval shromaždenie, ktorému predsedal praelát praemonštratenských kňazov dr. Melchior Takács. Údovia tunajšieho spolku kresťanských socialistov cez vianočné sviatky, zarovnak aj 31. decembra a 5. januára ku službám Božím dostavili sa pod ich zástavou a tým pekny príklad dali obecnstu. Juristi tunajšej kráľovskej akademie zaviedli chvalitebný pohyb cieľom prekazení duellov. Spolok katolíckych tovaryšov 16. decembra usporiadal pekne divadelné predstavenie a katolícky patronáž 29. decembra odbavoval vianočnú slávnosť. Na chlieb ehudobných sv. Antona paduanského darovaly: grófka Juliusa Andrássy 60, grófka Eduardová Pallavicini 50 a grófka Jakubová Zichy 50 korún. — Do obce Kiskemence osvietený pán biskup za učiteľa vymenoval Ondreja Nagy.

Na čo sa obracajú katolícke kňazské majetky? Sedmohradský biskup gróf Karol Majláth na vystavenie r. k. ľudovej školy v Buzaháze daroval 8500 korún. — Sombathelský biskup Mikeš, košický biskup Fischer-Colbrie krajinskému spolku katechetov a profesorov náboženstva, darovali po 200 korún. — Košický biskup

na r. k. školu svojho rodiska obce Želiz daroval 200 korún. — Satmárnémetský opát-farár Jozef Benkó na ungvársky ústav hluchonemých dal 1200 korún. — Holičský dekan-farár Jozef Kučera na vystavné útraty coborfalvskej r. k. školy dal 1000 korún. — Jedon stolnobelehradský kanenik na r. k. školu v obci Vértesacsá daroval 2000 korún. — Pätikostolský biskup gróf Julius Zichy na Vianoce medzi rozličnými kat. spolkami svojho biskupstva rozdelil 5300 korún. — Čanádsky biskup dr. Julius Glattfelder na podporu katolíckej tlače dal 1000 k. a veľkovaradínska r. k. kapitula 4000 korún.

Chýry zo áriša. *Prešov:* V kláštore tunajších anglických mnišiek 22. decembra za prítomnosti početného obecnstva vybavená bola veľkolepá slávnosť vianočného stromku. Ministerstvo obchodu na vedomie dalo stolici šárišskej, že na opravenie ciest a mostov pretrhnutím oblakov zhubených dostane 35 tisíc a na opravenie domov povodňou zničených 150 tisíc korún krajinskej podpory. Ministerstvo výučby nariadilo, aby v zmenšené sviatky výučba ako predtým zastavená bola. Ministerstvo obchodu dovolilo, aby lichvací jarmok ktorý nadol na 6. januára, vydržiavaný bol 13. januára. Tunajší stoličný gazdovský spolok na žiadosť abaujskej stolice uzavrel, aby cieľom vykynoženia chrústov na obyvateľstvo stolice daň bola vyrútená. Slúžny Karol Dobay zo zdravotných ohľadov uchádzal sa o predĺženie jeho prázdnin a pretože podžupan žiadosť jeho nevyplnil, preto vzdal sa úradu. Karol Agoston duchovný a nekďajší professor tunajšieho kat. gymnázia kráľovského najnovšie v III. vydaní uverejnil jeho modlitebnú knižku k ucte blahoslavenej Panny Marie. Knižocku túto zviášťe dievčence upotrebujú s veľkým úspechom. — *Bardíjov:* Volbu tunajšieho farára previedli 29. decembra. Namiesto v Pánu zosnulého veľazaslúženého praeléta, praepošta-farára Antona Korányiho vyvolený je Géza Zsebraczký, farár z Nyársardó. Ponevác na tejto volbe proti všetkému právu súčasťníci sa aj židáci a luteráni. katolícki výborníci proti tomu chystajú sa zadať protest. — *Krivány:* Ján Grega tunajší horlivý farár 28. decembra slávil svoje 25-ročné jubileum, z ktorej príležitosti povdační veriaci prekvapili ho pekným kalichom.

Chýry zo Spiša. Levočských gymnaziálnych profesorov na odpočinku: Franca Dénesa a Richarda Hadika jeho veličenstvo kráľ na uznanie ich dlhoročných zásluh na poli výučby vyznačil titulom direktorstva. — V Levoči 4-ročná Mariška Barchári strhla na seba petroleumovú lampu a popálila sa natofko, že hneď dokonala. — Mesto Nová Ves železničný park košicko-oderbergskej železnici predá za 24,060 korún; vyrúbané stromy prislúchajú budú mestu a utržený obnos pripojí sa k základnému majetku mesta. Železničná spoločnosť ten priestor upotrebí k zväčšeniu stanice. V Novej Vsi lekár Alexander Šimenský 29. dec. slávil 50-ročné jubileum svojho lekárskeho účinkovania. Novovesská Jozefová Spoločnosť 52 chudobných detí ošatila rúchom v cene 332 korún. — V Popráde mladá manželka Gus-

táva Glatza, tamojšieho kupca na náradie, údajne pre nevyliciteľnú chorobu skočila do rieky Poprád. Jej mrtvolu našli len na druhý deň pod mostom veľkolomnickým. = Vyšnoslavkovského r. k. učiteľa 20-ročného Jána Zelenyho na polovačke v kolbachskom lese 28. decembra potkalo smrteľné nešťastie. Zbraň mu nenaďale vypálila a celkom roztrhala hlavu. — Slatvinský r. k. učiteľ Jozef Salay za učiteľa prešiel do Domaňoviec. — Nižnolapšanský r. k. učiteľ Jozef Krébes zadal koval. — V Lubici má byť tohoročný mestsý zvyšok len 411 korún a nie 78,811 kor., tých minule spomenutých 78,400 kor. z lesa je už tiež vzato do príjmov 134,110 korún. — Počet poslancov voličov na tento rok v našej stolici je nasledujúci: v gelnickom okrese 1848, v levočskom 2435, v novovesskom 2373, v sobotskom 2786, v kézmarskom 2867 a v lubovenskom 2936. — 28. decembra v Magure pršalo.

Ten nešťastný alkohol! Drevorubača Jána Alberta so sekerou zabil jeho súdruh Ján Blaga, s ktorým prišiel do zvady pre pol litra pálenky. — V stolnobelehradskej obci Sán, tesár Jozef Šaul prišiel z krčmy domov opitý a žena, ktorá bola práve v polohu, pokarhala ho, načo ju zverský muž napadnul a zadusil. Vraha zatkli. — Segedínska polícia už viac ráz pokutovaného Petra Jankoviča odsúdila na osem dní do väzenia pre túlanie. Tulák bol pred rokmi husárskym dôstojníkom a pochádza z poprednej rodiny. Na hriešnu cestu zaviedlo ho opilstvo. Teraz žije zo zobraňania. — V Przemyslu vojak na stráži stojací zastrelil opitého dragóna, ktorý v opilom stave priblížil sa k magazínu a na «verda!» neodpovedal. — V Budapešti knihár Roman Székely v opilom stave šiel do kostola karmelitov, kde sa tak nepoctive choval, že ho ľudia vyviedli z kostola a oddali policii, ktorá ho zatkla.

Vyhnaní moravskí robotníci. Z Nitry oznamujú: Frašťacký slúžny vyšupovať dal na moravskú hranicu sedem moravských robotníkov leopoldovej pálenice, bo v krčme oslavovali Srbsko a balkánske štáty, Uhorsko ale abeugovali a potupne posudzovali.

Smrť medzi zápinkami. Železničný konduktor Ján Kalmár na piešťanskej stanici dostal sa medzi dva vozne ktoré ho na smrť zagniavily.

Najstarší človek na svete. V Spojených Štátoch Severnej Ameriky žije Indián Vah Ha Hunta, narodil sa roku 1781 na tom mieste, kde teraz stojí Chicago je teda 131 ročný.

Každý hospodár, prv než by kdekolvek objednal si potrebné motor stroje, nech vo vlastnom záujme s úplnou dôverou obráti sa na motorovú, po celej krajine známu fabriku Ludvika Kállai-ho, *Budapest, VI. Gyár-utca 28,* kde za najlepšie uznané motor mlatiačky k dostaniu sú i na čiastočné zplácanie.

Panujúce počasie príčinou je mnohokrát prechladnutia, na ktoré trpia deti a dospelí. Proti takýmto prechladnutiam odporúča sa upotrebovať «Herbabnyho vápeno-železný sirup». Osožnosť tohoto sirupu na prsá

už od desaťročia uznaná je skrze chýrnych professorov a záleží zvlášte v prospešnom zostavení praeparátu ktorý nielen šlajm rozpúšťa, kašeľ tíš, chuť k jedeniu zvyšuje, lež následkom jeho zostavenia zo železa a ľahko rozpúšťajúcich sa, fosforečných vápenných solí, prispieva ku tvoreniu kostí a čisteniu krvi. Herbabnyho železno-vápenný sirup obľubujú tak najútlejšie deti, ako dospelí. Výlučný dorábateľ: Dr. Hellmann lekárne «Zur Barmherzigkeit», Wien, VII., Kaiserstrasse 73—75.

Hľadá sa poriadné, 14—16-ročné dievča z horných strán za služku ku lepšej kresťanskej rodine do jedného letovníka blízko Budapešte. Dostane poriadny mesačný plat a v páde rodina bude s ňou spokojná, navráti sa i cestovné trovy. Kto by sa chcel hlásiť, nech pošle list na redakciu «Kresťana».

HOSPODÁRSTVO.

Maštal' nech je čistá a suchá!

Mnohý gazda si myslí, že zvieratá vôbec nepotrebujú čistej a suchej maštale. Že nakoľko zle smýšľajú títo gazdovia, na dôkaz toho spomeneme len jeden príklad.

V Nemeckom meste Frankfurte robili pokusy cieľom ustálenia toho, že o koľko viac mlieka dajú také kravy, ktoré stoja v čistej, suchej povetrie majúcej maštali, ako tie, ktoré stoja v takých maštaliach, aké žiaľbohu majú zväčša naši malí gazdovia.

S veľkou opatrnosťou a svedomitou prevedené pokusy úiedly ku tomu výsledku, že kravy, ktoré majú dobré a zdravé povetrie, dajú ročne asi o 483 litrov mlieka viac, ako kravy, ktoré žijú v zdusenom povetří. A veru dobré povetrie ani jedného gazdu nestojí peniaze a preto dojivosť svojich kráv každý gazda značne môže napomôcť tým, keď sa postará o takú maštal', v ktorej je vždy čisté a suché povetrie.

Dôležité je teda, aby sme maštale stavali len na suchom mieste, bo toto je prvá podmienka toho, aby v miestnosti, ktorá je zavrená múrami, tiež vždy bolo suché a zdravé povetrie,

V páde nemáme suchého miesta pod maštal', bo voda v pôde stojí veľmi vysoko. okolie svojich stavaní môžeme usušiť tak, že pozdlž múrov do zeme naklademe hlinené alebo betonové rúrky asice tak, aby voda, ktorá sa v nich nasbiera, mala stok do dákej jamy, nachodiacej sa na niektorom blízkom a nižšom mieste. Rúrky pokladme tak, aby od steny byly vzdialené asi na 50—60 centimetrov a aby asi na 60—70 cm. ležaly v zemi.

Aby rúrky dobre účinkovaly, preto garád nad nimi, do ktorého sme ich uložili, v hrúbke asi 30—40 cm. zasypeme hrubým štrkom a len na tento štrk dáme potom zem alebo ešte lepšie hlinu. Veľmi dobre je medzi štrk a hlinu dať jednu vrstvu tehál, ktoré nakopeme na pažiti.

Prúčelie, front stavaní, totižto tú stenu, na ktorej

sú dvere a obloky, jestli je možno obráťme k východu slnca, alebo ku západu, bo ináč miestnosti v zime budú veľmi studené a v lete veľmi teplé.

Výhoda k východu slnca obrátených dverí a oblokov je aj tá, že cez ne o veľa menej múch a komárov vnikne do maštale, ako cez také obloky a dvere, ktoré sú obrátené ku západu alebo juhu.

DOPISY.

Linč, (prešp. stol.)

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Ctený pán Redaktor!

Prosím o uverejnenie tohoto dopisu v našom miľom «Kresťane».

Mená linčanských farníkov a ich dobrovoľné obete na základný fond kostola darované najlepšie sú zapísané v knihe Života, však ale pre ospravedlnenie seba a povzbudenie druhých za potrebné uznávam aj tých mena a dary uverejniť, ktorí ku výšspomenutému cieľu neskôršie svojimi obetami prispeli.

V čísle 51-om nášho obľúbeného «Kresťana» som soznal 3679 korún dobrovoľných darov na základinu chrámu. A včul tiež s radosťou oznamujem, že Boh milosťou svojou osvietil myseľ veriacich, srdce ich zahorelo plameňom lásky k Bohu, následkom čoho s najväčšou ochotnosťou a vďačnosťou i viacerí donášali svoje obete, čo je znakom ich pobožného smýšľania. Bo len tam, kde učenie križa hlboké korene pustilo, kde viera, nádej a láska kresťanská panuje, nelutujú ľudia žiadnych obetí a nákladov ku cieľom opravdive krásnym a vznešeným. Jako aj Eusebius, cirkevný spisovateľ IV. stoločia nenachádza takrečeno dôstatočných slov, s ktorými opísal by tú pečlivosť, tú obetivavosť a horlivosť tehďajších kresťanov, ktorú oni na budovanie chrámov Božích a ozdobovanie oltárov preukazovali, keď oltáre stavali z drahého kameňa egyptského Porphirites rečeného alebo zo samého striebra, zlata, drahými kameňami a perlami ozdobené. Podobnou horlivosťou obetovali na základinu kostola linčanského nasledujúci miestni obyvatelia:

Štefan Benkovsky 20.—, vdova po Jánovi Ambro 20.—, Bernardina Dorotka 10.—, Štefan Klementovič 20.—, Jozef Borecky okresný notár 50.—, vdova po Francovi Hupko 5.—, Martin Plechló 10.—, Jozef Mrva 10.—, Jozef Bachraty 25.—, Jozef Lukáčovič 20.—, Štefan Cisar 20.—, Ignac Gašparovič 50.—, Maria Dorotka 5.—, Štefan Drobny 50.—, Štefan Braniš 20.—, Štefan Jedlička 10.—, Ján Mikuškovič 22.—, vdova po Georgovi Fibensky 10.—, Pavel Kintler 100.—, Franc

Polakovics 10.—, Ján Kintler 100.—, Anton Tibensky 100.—, Michal Bachraty 50.—, Jozef Moncmann 100.—, Ján Bachraty 50.—, Vít Jurišič 100.—, Štefan Tašky 80.—, Jozef Novánsky ml. 100.—, Štefan Orešánsky 50.—, vdova po Alojzovi Jurišič 100.—, Mikša Fürst izr. 50.—, Jozef Bucsányi 5.—, Franc Strážai 10.—, Ján Tibensky st. 20.—, Pavel Kotásek 5.—, Štefan Žgančík 20.—, Ján Bednárík ml. 30.—, Franc Jurišič kostolný otec 30.—, Ján Plavecky 5.—, Jozef Miklošovič 10.—, Franc Herega 12.—, Štefan Mrva 20.—, Martin Izakovič 10.—, Jozef Zatkaj 6.—, Gabriel Bucsányi 10.—, Imrich Demovič 10.—, Ondrej Benkovsky 20.—, Pavel Szliva 8.—, Ján Kicsiny 20.—, Ambróz Tomašovič 10.—, Martin Plank 10.—, Ján Urminsky 6.—, Imrich Weigel 5.—, Jozef Jedlička 4.—, Cyril Smidovič 8.—, sl. Elizabeta Vidovič 8.—, Štefan Kintler 20.—, Ján Čapla ml. 6.—, Filip Gašparovič 10.—, Felix Marko 50.—, Franc Križan 10.—, Franc Horváth 8.—, vdova po Izidorovi Rosenbaum izr. 20.—, Štefan Plank 10.—, Štefan Maron 10.—, Jozef Adamčík organista- učiteľ 20.—, Štefan Marko 15.—, Štefan Zaoral 50.—, Jozef Králik 5.—, František Jakubčík 10.—, Ján Šotník 10.—, Ondrej Bachraty 100.—. Súhrnom 2063 korún a s predošlými 3679 korunam činí summ: 5742 korún.

Týmto chvalitebným začiatkom úfame, že ten starobylý kostol — ktorý už 300 rokov k sláve Božej slúži, pre polozenie obce ale zväčšil sa nedá, tiež od niekoľko rokov na klenutí puknutý je — ďalšou sbierkou a očakávanými obetami aj iných dobrosrdečných kresťanov, zvlášte našich milých krajanov v Amerike, v prvom rade s veľkodušnosťou nášho kostolného patróna slávnej kapitule prešporskej, zamení sa o pár rokov na nový, veľký kostol, v ktorom všetci veriaci dostatočného miesta mať budú.

Amerikánski bratia naši! Pamätajte na kostol svojho rodiska a učíte sbierku medzi sebou a pošlite obeť horlivosti vašej do rodiska svojho.

Konečne všetkým dobrodincom veľú i v predošlom čísle menovaným vzdávam srdečné vďaky. Ďakujem tiež zo srdca Martinovi Bucsányimu, miestnemu rychtárovi a Francovi Jurišič, kostolnému otcovi za ich ochotnosť a prekonanú prácu pri sbierke.

Boh žehnaj všetkých!

Imrich Kalász, farár linčanský.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!

Z pod Vysokých Tatier.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Prosím ráčte popriať miesta týmto mojim pár riadkom v našom milom «Kresťane».

Jestli sa spojí Gemersko so Spišom vystavením došbinsko poprádskej železnice, čo je o mnoho prímenejšie a výnosnejšie ako z Betléra do Novej Vsi, mesto Dobšina, hevešská a gemerská stolica, spišské biskupstvo, jágerské arcibiskupstvo a kniežatské pánsťvo Coburgove na ten cieľ hotové sú obetovať do polpiata miliona korún. Došbinsko-poprádska železnica tiahla by pred Došbinskou jaskyňou, cez peknú Stracenskú Dolinu á cez krásny vidiek rieky Gelnice.

V prípade betlérsko-novovesského železničného spojenia dá zase mesto Nová Ves jeden milión a veľká obec Merény 200.000 korún. Tá železnica stála by 26 miliónov korún.

Spišský zpravodajca.

Vyzvanie k predplateniu.

Všetkých horlivých podporovateľov katolíckych pohybov uctive prosíme s prítomným aby «Kresťana» v kruhoch svojich známych rozširovať si nezťažovali. Odberateľov «Kresťana» ale, ktorí nám predplatné od dlšieho alebo kratšieho času dlhujú, napomínáme, aby nám podlžnosť svoju bez meškania zaplatili.

Predplatná cena:

na celý rok	4 koruny,
na pol roka	2 koruny,
na štvrt roka	1 koruna.
Do Pruska:	na celý rok 6. korun.
Do Ameriky:	Na celý rok 8 korun.

Administrácia Kresťana.

Kresťanský svetový názor je blahonosný bez výmienky pre každého.

Herbabny podfosforokyslý	Herbabny
Vápenno-železný-sirup	Aromaticná Essencia
od 43 rokov lekární preskúmaný a odporúčaný sirup na prsia. Roztapa šlajm, utišuje kašeľ a podporuje chuť k jedniu. Dvŕha trávenie a chŕva a pôsobí nadovšetko k tvorieniu krve a kostí zvlášte pri slabých deťoch.	od 45 rokov obcnod uvedená a vrele odporúčaná. Výborný vlúdne pôsobiaci prostriedok k prehnatiu. Odstraňuje tordú stolicu a neprjemné jej následky a čistí krv.
Cena jednej flášky 2 K 50 h., poštou o 40 h. viacej za zaobalenie.	Cena jednej flášky 2 koruny. — Poštou o 40 h. viacej pre zaobalenie.
Výlučný dorábateľ a hlavný zásielca dr. HELLMANNA lekáreň „Zur Barmherzigkeit“	Wien, VII./1. Kaiserstrasse 73-75.
Hlavný sklad pre Uhorsko lekáreň Josef Török Budapest.	Sklad vo všetkých v českých lekárnách.

Istotný lek všetkým čo trpia na pakostnicu lámku, lupanie a na iné neduhy z týchto chorôb pochádzajúce. Potieranie, lekarmi prezkúmaným a za každej príležitosti nariadeným liekom «Memfor» poskytuje uľavenie boľasti, ba úplne vyliečenie i v takých pádoch. keď iné lieky pomôcť nemohly. K dostaniu v cievach po K 2:50 a 1:50. Rozposiela Lekáreň sv. Ducha (Szentlélek-gyógyszertár), Budapešť, VI., Király-u. 12.

Spisy redakciou odporúčané.

Venčok piesni a modlitieb zvlášte na česť božského Srdca Ježišového. S povolením cirkevnej vrchnosti ostrihomskej zostavil farár Karol Lenkei. Štvrté opravené a zväčšené vydanie. Dostať u Karola Lenkei farára v obci Nagyjakabfalva (Pozsony vm.) v plátne viazaný výtisk za 160 halierov, v krásnej koži s červeným rezom a futrálom za 260 halierov. Kto naraz objedná 5 kilový balík (18 kusov), dostane kus o 20 halierov lacnejšie, ale poštu platí objednatel.

«Rukoväť notová k Venčoku piesni na česť b. Srdca.» Dostať u Karola Lenkei, farára v obci Nagyjakabfalva (Pozsonym.) V plátne tuho viazane s červeným rezom za 450 halierov i s poštou.

Toto tretie vydanie bolo so zvláštnou pečlivosťou zhotovené. — Litografická práca je celkom zreteľná čistá a úhľadná. Harmonizáciu previedli sami odborníci, a preto je bez chyby. Cteným pánom organistom zvlášte odporúčame.

Brezňové kvety (Sňaženky) Malému Ježiškovi — po drukýkrát vydáva — S dovolením arcibiskupským: Rad otov karmelitov, V., Budapešť, VI., Huba-utca 12.

2. Svätý Otec Paduansky. Modlitebná knižka k úcte tohoto veľkého sv. Divotvorca. Spísal P. Štefan Soós knaz radu karmelitov. Preložil Richard Oswald, s dovolením cirkevnej vrchnosti. Šieste vydanie 30—40 tisíc. Vydal Budapešťanský kláštor karmelitov. Cena v plátenej vazbe 60 hal.

3. Päťnásť Tajemství Svätého Ruženca, v barvených obrázkoch cena 40 hal.

K dostaniu sú tiež škapuliare pre deti a dospelých so slovenskými lístkami ku prijatiu členov, ďalej sv. ružence a medaillonky v najväčšom výbere. Adresa: Kláštor otcov Karmelitov, Budapešť, VI. Huba-u 12.

Odkazy redakcie.

B. H. V. Komu neni rady, tomu neni pomoci.

O. B. M. Nasledujte voličov zlatomoravského okresu.

Ved ste už dost diho spali.

Št. V. N. Máte už u vás Katolícku ľudovú Jednotu? Ľudu každej obce je toto najpotrebnejšia a naj-osožnejšia organizácia.

Kresťania katolíci, čítajte len dobré katolícke knihy a časopisy!!

Obchodná týždenná zpráva.

V Budapešti, 7. januára

Úradne značené ceny za 100 kilogrammov.

Pšenica tiská, nová	kor.	23.10—23.75
» stolnobelohradská, nová	«	22.95—23.55
» peštianska, nová	«	23.00—23.65
« banátska, nová	«	23.45—24.25
Raž prvotriedna	«	19.25—19.45
« druhotriedna	«	19.05—19.25
Jačmeň nový, prvotriedny	«	18.40—19.00
Ovos prvotriedny	«	21.00—21.80
« druhotriedny	«	20.00—20.50
Ďatelinové sáme, červená ďatelina	«	200.00—210.00
« « lucerna	«	110.00—136.00
Otruby drobné	«	12.00—12.26
« hrubé	«	12.00—12.20

Múka pšeničná:

č.	0	1	2	3	4	5	6
K.	17.60	17.30	17.00	16.70	16.20	15.80	15.20

č.	7	7½	8
K.	14.80	13.80	10.40

Za 50 kilogrammov i s vrecom.

Strova:

Šošovica čistá	kor.	40.00—63.00
Hrach lupaný	«	30.00—32.00
Hrach nelupaný, čistý	«	30.00—32.00
Rasca (kmin)	«	81.00—81.00
Mak	«	135.00—136.00
Ďukurica	«	18.30—18.60
Konopné sáme	«	29.50—31.00
Proso	«	—
Fazula strakavá	«	25.00—26.00
Fazula veľká biela	«	22.00—23.00
Zemiaky (hornouhorské) biele	«	5.50 6.00
« « ružové	«	6.80—8.00
« « žlté	«	8.00—11.10

Za 100 kilogrammov.

Mäsité články:

Sviňská masť budapešťianska	kor.	159.00—160.00
Slanina mestská 4-kusová	«	128.00—129.00
« « 3-kusová	«	139.00—140.00

Koloniálny tovar:

Petrolej fiumánsky, krištálový	kor.	45.00—46.00
« « White-Star (***)	«	40.00—40.00
Cukor v klobúkoch	«	84.00—84.50
« kockový	«	88.50—89.00
Spiritus denaturalisovaný, ku priemyselným účelom jeden barill	«	64.50—65.00

„FLAUTA“ Akkordeon k fúkaníu,

na ktorom bez predbežného učenia ktokoľvek pekné môže hrať. No. 36/10 z dreva, s papierovým obfahom, s niklovanými klapkami a s niklovou klaviatúrou, 28 1/2 cmetra dĺžky, s úpravou K 3:20.

Tri kusy 8:50.
S poštovou dobierkou alebo pri voprednom doposlani obnosu rozposiela vývozný dom hudobných nástrojov
Hanns Konrad,
c. a k. dvorný zásielca
BRÜX, číslo 3348.
(Čechy.)

Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť každému posielia sa zdarma a franko.

Echt nikel anker remont. hodinky

systému Roskopf patent No. 1000 R. otvorené s pevnou niklovou zátkou, s peknými plastickými figurami, ako bicyklista, loď, železnica, roľník, jazdec, banník, zahradník, s emaillovaným číselníkom a s ručičkami sekúnd, presne regulované
5 korún 20 halierov.
Žiadne riziko!

Výmena povolená alebo návrat peňazi.
S poštovou dobierkou zasiela prvá svetoch. dielňa hodin
Hanns Konrad,
cis. a král. dvorný zásielca
Brüx, číslo 3334. (Čechy.)
Cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť každému posiela zdarma a franko.

Prima nástroje k prevádzaniu rezanej roboty.

Prevádzanie pilkou, rezaných robôt je počtne a pekne zamestnanie v slobodných hodinách pre starých a mladých ľudí. — Číslo 9307. Prima nástroje k rezaniu so 8 nástrojmi a predlohou, na pevnom kartone komplet K. 3.— Číslo 9308. Toisté, lež s 11 prima nástrojmi a predlohami K 4.44. Číslo 9310. Prima náčinie k rezaniu v škrinke zo smrekového dreva s pohyblivým vrchnákom a s 9 výbornými nástrojmi K 7.20 Najväčší výber nástrojov k rezaniu v mojom hlavnom cenníku. Žiadne riziko! Výmena povolená alebo návrat peňazi. Zasiela poštovou dobierkou c. a k. dvorný zásielca

HANN S KONRAD vývozný dom Brüx číslo 3358. (Čechy.)
Hlavný cenník so 4000 vyobrazeniami na žiadosť posielia sa každému zdarma a franko.

Stolové a posteľné garnitúry

v najsolidnejšom a najmodnejšom prevedení! — Žiadne riziko! Zámena dovolená, alebo peniaze späť! Č. 2w1.

Bouerette garnitúra (2 posteľné prikrývadlá asi 140x190 a 1 obrus asi 138x138 cm.) so zatkanou peknou kvetinnou obrubou z vlny borodočervenej, alebo olivovej farby v konkurenčnej jakosti K 12:20. Jednotlivé posteľné prikrývadlá K 4:45. Jeden obrus K 3:30. Č 2165. To isté v lepšej jakosti K 13.—. Jednotlivé prikrývadlá K 4:75. Jednotlivé obrusy K 3:50. Garnitúry v jemnejšom prevedení, v hojnejších vzorkách K 15:20 16.—, 18.—, 21:50 a vyššie. Bohatý výber v mojom hl. cenníku.
Rozposiela na dobierku svetová firma c. a k. dvorný dodávateľ **Hanns Konrad,** vývozný obchod. **Brüx** číslo 3353. Čechy. *Pitajte mojí hlavný cenník s ca. 4000 obrázkami darom a franko.*

Zbraň každého druhu

Jednej cievy Lankaster zbraň od 20 kor. Duplované cievy Lankaster zbraň od 30 kor. Hammerles zbraň od 70 kor. Flobert od 8 kor. Revolver od 5 kor. Pištoľ od 1 kor. Opravy lacno.

Obrazkový cenník zdarma a
F. Dusek dielňa zbrane
Opono číslo 2073.
na štátnej železnici (Čechy.)

KOBERCE

s vytkanými na oboch stranách rovnakými obrazmi pes, lev, tyger, jeleň, kôň, liška, krava atď

60 cm. šír. 120 cm. d hý za K 2.—
75 „ „ 150 „ „ „ 2:90
85 „ „ 175 „ „ „ 3:40
100 „ „ 200 „ „ „ 4:90

dodá Vám:
JÁN OPOČENSKÝ
vo
Staré Pace
(Čechy.)

Veľký obrázkový cenník na žiadosť ochotne posielia sa zdarma a franko.

Najlepší český prameň k objednaníu.

Laoné perie na posteľ!

1 kg. sivé dobré drápané 2 K, lepšie 2 koruny 40 hal.; prima polbiele 2 koruny 80 halierov; biele 4 K, biele páperové 5 K 10 h.; 1 kg veľmi fajne, ako snáh biele, drápané 6 K 40 h., 8 K.; 1 kg. papierie, sivé 6 K, 7 K; biele fajnové 10 K; najfajnejšie papierie z prs 12 K. Pri oblednaní 5 kg. franko.

Hotové posteľe
z hustej tkniny červeného, modrého, bieleho alebo žltého nankingu, 1 perina. 180 cm. dlhá 120 cm široká s dvomi podhlavkami, každý 90 cm. dlhý, 60 cm široký naplnený novým, sivým, veľmi trvácim mäkkým perím 16 K; polpapierie 20 K; papierie 24 K; jednotlivé periny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; podblavky 3 K, 3 K 50 h., 4 K. Periny 200 cm. dlhé 140 cm. široké 12 K, 14.70 K, 17.80 K, 21 K. podhlavky 90 cm. dlhé 70 cm. široké 4.50 K, 5 K, 5.20 K, 5.70 K. Spodné periny z pevného vrázkovaného grádu 180 cm. dlhé, 116 cm. široké 12.80, 14.80 K. Vývez s poštovou dobierkou od 12 K počnúc franko. Výmena alebo návrat dovolené. Za nezopovedné návrat peňazi obšírny cenník zdarma a franko.

S. Benisch v Deschenitz č. 826., (Čechy.)

Peniaze usporí

kto k obednaniu každého druhu tovaru ako vianočných darov, hodínok, hudobných nástrojov, budičkov, pendlových hodín, predmetov v domácnosti potrebných z ocele, z kože čliantov, toaletty, zbrane atď. dá si doniesť mojí hlavný cenník so 4000 vyobrazen., ktorý na žiadosť každému zdarma a franko posielia vývozný dom

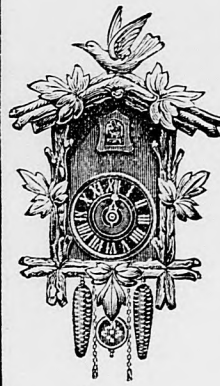
Hanns Konrad,
cis. a král. dvorný zásielca
Brüx, č. 3370. (Čechy.)
Nikl. vačk. hodinky K 4:20
Stieborné hodinky „ 8:40
Pendlové hodiny „ 8:50
Hodiny s kukučkou „ 8:50
Harmoniky „ 5—
Husle „ 5:80
Revolver „ 6—

Lacné česke perie!

5 kilo nové tmave driapané 9.60 K, lepšie 12 korún. Biela mäkké, jak páper 18 K, 24 K. Biele ako snáh mäkké jak páper, drapané 30, 36, 42 K. — **Metove posteľe.** A červeného cinovatu 1 dobre naplnena perina, alebo 1 zpodná perina 130 cm. dlhá, 116 cm. široká K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 2 metre dlhá, 140 cm., široká K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—. Poduška 80 cm. dlhá 58 cm. široká K 3.—, 3.50, 4.—, 90 cm. dlhá, 70 cm. široká K 4.50, a 5.50. Krom toho sbotovujeme vo veľkosti dla vole. Trojdielovú sprstennú matrac na jednu postel K 27.—. Lepšej jakovosti K 33. Zasielky vyše 10 korún franko s poštovou dobierkou. Výmena a navrátenie dovoluje sa pri náhrade porta. **Benedikt Sachscl, Lobes** 134. pri Pilsen (Čechy.)

Kukučkové hodiny K 8.50

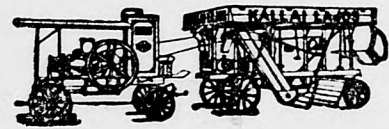
Číslo 4453 pekne rezaný šild s ozdobou vtáka, čisice z kosti, volá hlasne hodiny a polhodiny, 32 cm. výšky, komplet s 2 b-onzovanými pondusami, presne regulovaný 1-a škótsky stroj K 8:50. — Číslo 4598 najlacnejšie kukučkové hodiny v pekna rezané bez nakiadu vtáka K 7:50. S bohato rezaným štítom s jeleňom alebo s veveričkou K 10.— 11:50. 13.— 15:50. Za každé hodiny 3 ročná záruka na písme.

Žiadne riziko, výmena povolená, alebo návrat peňazi. S poštovou dobierkou alebo pri predbežnom zaslaní peňazi rozposiela prvá dielňa na hodiny

HANN S KONRAD
cis. a král. dvorný zásielca
Brüx, číslo 3342. (Čechy.)

Bohato ilustrovaný hlavný cenník s vyše 4000 vyobrazeniami na žiadosť posielia sa každému zdarma a franko.

Pri objednávkach na naše ohlasy, prosíme odvolávať sa vždy na náš časopis.

Známo je vôbec,

že len

LUDVIKA KÁLLAI-ho

motorfabrika

Budapest, VI., Gyár-utca 28,

pri úplnej záruke lífruje najchýrnejšie motormlátiace stroje. Po celej krajine pochvalne známych najlepších a najjednoduchších, pôvodných **Ludvika Kállai** motorov prosíme žiadať obrázkový cenník.

Upozornenie! Ludvika Kállai-ho vychýrenú motorovú fabriku netreba zameniť s druhými firmami pod menom Kállai.